

36) *Rector & Senatus Academie Jenensis.*

L. S. D.

Post cetera:

„Sanguinarias porro digladiationes, que & ipse videntur increbescere, una hac pagina interdictas gravi sub pena volumus. Qui boni, bona monita pensi habebunt & sequentur; qui mali, suam experiantur fortunam. P. P. XI. Mart. An. 1638.“

37) *Ex Legibus Universitatis Alterphine.*

„Primum denuntiamus, nos gravissimum Edictum nostrorum superiorum, incliti ac prudentissimi senatus Noriberg. 29 Jul. An. 1624 publicatum, omnibus modis (quantum in nobis est) sanctum etumque conservatores & executioni mandatores, etiam adversus illos, qui vel solis contumeliosis, eis nominibus, que jam innuimus (tyrocinium ac confessionem tinnientibus vocabulis), quenquam studiosum compellaverint. Deinde sancimus, ut quisquis in posterum vel per se, vel alterius opera in hoc usus ad duellum quemquam, sive intra, sive extra territorium Noricum decertandum provocaverit, Academia sine ulla deductione, ne dum spe remittenda multa persolvere tenetur XII thaleros Imperiales, aut totidem dies in carcere inferiori cubet ac conterat. Tertio statuimus, ut & ipse provocatus, si comparuerit, solvere itidem, sine remissione ulla ac deductione, teneatur sex thaleros Imperiales, aut totidem dies carcerem inferiorem inhabet. Quarto, si quis operam dedit provocatori ad provocandum alium, is tribus thaleris Imperialibus, vel trium dierum carcere inferiori item plectitur. Quinto, quicunque gladium strinxerit, ad luctandum alium, eum commissum Reclori tradat, absque ulla spe redemptionis in posterum. Postremo illud quoque statuimus, ut nemini omnino deinceps integrum sit, pro quo quam adverius hac delinquenti preces interponere, quibus preciam vel multam deprecetur: sin, irrita ille precessunto, eisque insuper habitis, nihilo secius in violatores harum legum debito modo vindicetur. Omnes igitur & singulos, ne quod sibi malum ingens suo, quod dicitur, jumento accersant, ut diligenter folliciteque caveant, etiam atque etiam monemus. P. P. sub Sigillo Universitatis, ad d. XV Aprilis, Anno Christi M. DC. XXX.,“

38) *Rectoris & Senatus Academia Rostochiensis Programma contra Duella.**Post cetera.*

„Post alia pulcherrimo quandam corpori Academico adnata tubera mediocriter superioribus annis publica auctoritate curata, invidens studiis eminentioribus quietam industriam, & sceptris Academicis auctoritatem placidam, Stygius & appetentissimus humani crux & animarum in Tartarum mittendarum, serpens, plenus saevitiae, fœdaque cupidine servens, velut extrusus & pestilens Erebi furiarum una Megara, usque adeo in Re publ. nostra litteraria, immisus Duellorum horribolorum consiliis & truculentis spectaculis turbavit. ut ni mature portum salubribus consiliis occuperamus, metuendum, ne pietatis, justitie omnimodique sapientiae (talis enim esse Academia debebat) hoc sacrarium, per horrida talia saevitiae exempla profanatum, penitus evertatur, & vel

Universitatis LXIV Theil.

„Pelion Ossa imponatur. Nolimus equidem interfaciari, jam olim quoque in studiosa nostra juventute exorbitatum, perpetrataque in hoc ipso scrimioe, que abhorrent a Catonis iatoniis aucti. ciis, veterumque norma. Ceterum usque adeo invulnisse Monomachiarum multitudinem, tantisque sive numeris, sive crudelibus modis, quibus nuper se se ostendit, speratam illam, non adeo recordamur: Unde, licet extra deliberatam nequitiam remissior aliquando sententia temeritati & servori juvenili, ex falsa strenuitatis opinione, exorbitanti, dictata fuerit, invalecente tamen magis atque magis tanto Duellorum & furorum regno, severioribus remedii obviam ire, effundendoque (prout proxime factum, non sine horrore & detestatione recordamur) humano crux obicem ponere, quin id agere, ne Hydra secto corpore firmior, vinci dolorem crescat in Herculem, ipsa conscientia & officii nostri ratio, publicaque necessitas imperavit. Quocirca, cum in Academico senatu sententia nostri ordinis nuper exquirerentur, communis suffragatione placuit, - in hoc crimine deinceps ex illa que in statutis antiquis continetur, Lege, pœnam duellatoribus decernendam, & irrogandam esse, ac ne quis deincepsignerantiam alleget, & statutum illud vetus describendum, & tum illud tum decretum mitigationis petulantibus & præferocibus illis Monomachis deinceps non expectandæ, peculiari Programmate publicandum. Et statutum quidem ita habet:

„Ut publica tranquillitas firmius muniatur, & occasiones cedum & tumultuum vitentur, Relegationis pœnam denunciamus petulantibus & Graecos/Asios gladiatoribus, qui inter se, vel intra moenia, vel extra oppidum confligunt. Quisquis ergo sive ad dimicandum provocans, sive provocatus, confligit, is sciatur, se hoc ipso facto in relegationis pœnam incurrit. Quid enim interest (ut Tertulliani verbis utramur) inter provocantem & provocatum, nisi quod ille prior in maleficio deprehendatur, et ille posterior: tamen uterque leui hominis Domine reus est, qui omne nequam & prohibet & damnet. Non obtusa adeo, o Nostris! gestatis pedora, ut non ex luculentis his verbis, que & antecessorum legis conditorum mens fuerit, & nostra sit, perspicere possitis, dummodo non externum illud & inane fortitudinis simulacrum, illa erroris aubes, ingenii vobis judiciique aciem transvertat: Nullus hic mentali reservationi, & ex hac prava legis interpretationi locus. Auctarium criminis & provocationi additur, dum vel potentissimis contumeliarum animis patientia expugnatur, ut ne ipsi quidem Socrati impactum a profligato nebulone colaphum, vel Philippo Macedonum Regi indignam Parrhesiale Atheniensis vocem; Restim sumito & te suspendito! sive spartana generositate concoquere, sive Therisa dicam scribere permitteretur: sed vel cum Asino calce pulsante, ferro, & punulum quidem ac sine moderatore causam disceptare, vel proscriptionem ex generosorum & ipsorum Graciz sapientum contubernio, sustinere iuberetur. At quanto sanctius & legis divinae sanctioni, consonantius illud in Δαρψαβατικω, a sapientissimo

Ex 55